

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום חמישי י"א חשון תשפ"ד | דף היומי בבלי: קידושין עד.
דף היומי בהלכה: ק"ע כ"ב קע"א א' .
מוסר: אהבת חסד - פרק כ' עד 'יש אומרים'.

קנין חכמה הלימוד השבועי: שער הנדיבות "כל המעלים עיניו" עד שער הזכירה "השישית שיזכור אם יש בו"

**היה רבינו אומר: "כולם מתפעלים מרבי חיים
שמואלביץ זצ"ל, איך שביקש מרחל אמנו "הקב"ה
מבקש ממך מנעי קולך מבכי, אולם אני, חיים
בנך, מבקש ממך אל תפסיקי לבכות", אבל אני
מתפעל יותר ממה שהיה בסיפור מתחילתו...**

סיפורים מיוחדים על זהירותו בכבוד הבריות, של הגאון רבי נתן צבי פינקל זצ"ל

היו עבורו יסוד היסודות. דוגמא לכך ניתן ללמוד מהסיפור הבא. מנהגו היה בשנים האחרונות בעת הבחינות לשיבת מיר בברכפלד, שאחד הר"מים היה בוחן את הבחור בנוכחותו, והוא בטביעת עינו המיוחדת, היה קובע מי מתאים ללמוד בישיבה. פעם נכנסה קבוצת בחורים להבחן, ובסופו של דבר הכריע מי מבין הנבחנים ילמד בישיבה. על אחד מהם אמר, שלמרות שעדיין אינו מתאים, שידיעוהו שילך ללמוד בישיבה אחרת ובעוד שנה יבוא ללמוד בישיבה. והיה הדבר תמוה, כי מעולם לא נהג כך.

כשנשאל על כך, השיב שראה משהו מיוחד בבחור זה, שבעוד שכל הבחורים שבאים להבחן מבינים שהבחינה היא אצלי, ולכן לוחצים יד רק לי, ואילו לר"מ שבוחן אינם נתנים יד, אבל בחור זה נתן לי יד, וגם לר"מ הבוחן. אם כן אף שבלימוד עדיין אינו מספיק ראוי, כדי ללמוד בישיבה, נחכה שנה ונבחן אותו שוב ואם יהיה יותר ראוי נקבל אותו.

בשיחותיו בישיבה היה מרבה לעורר על החובה לנהוג במידות טובות ובכבוד הזולת והדגיש שרק כאשר קיימות מידות טובות, ניתן לצמוח לתלמיד חכם אמיתי. באחד הקמפים השתתף רבינו וכשהגיע עת ברכת המזון, כיבד בזימון את אחד מבני הישיבה. הוא הסביר, ששם לב שבזמן הסעודה, בכל פעם שהגישו אוכל לשולחן, חילק אותו בחור את המנות לשאר יושבי השולחן, ורק לאחר מכן לקח לעצמו, לכן הוא מכבד אותו בזימון.

"הוא מצַבֵּת קִבְרַת רַחֵל עַד הַיּוֹם" (בראשית ל"ה, כ')

ידוע הסיפור המרטיט אודות ראש הישיבה הגאון רבי חיים שמואלביץ זצ"ל שבנסיעתו לקבר רחל דיבר עם רחל אמנו וביקש ממנה: "הקב"ה מבקש ממך מנעי קולך מבכי, אולם אני, חיים בנך, מבקש ממך אל תפסיקי לבכות".

רבינו היה מרבה בשיחותיו להביא סיפור זה, אולם תמיד היה אומר שצריך להתחיל את הסיפור מתחילתו. רבי חיים שהה באירוע מסוים, בא מישהו והציע לקחת אותו ברכבו לקבר רחל. הוא רצה מאד ללכת, אולם תגובתו הראשונה היתה שצריך בראש ובראשונה לשאול את הרבנית. צריך היה לחפש טלפון ציבורי וכן אסימון (מטבע מיוחד שאיתו השתמשו כדי להתקשר בטלפון ציבורי), כדי להתקשר אליה, לבקש את רשותה ולוודא שלא תדאג מכך שהוא מאחר.

היה רבינו אומר: "כולם מתפעלים מלב הארי של רבי חיים, איך שביקש את בקשתו מרחל אמנו מעומק לב, אבל אני מתפעל יותר, מכך שלא שכח את מה שבעיני הבריות נראה דבר של מה בכך, להתקשר לרבנית, שלרגע לא תדאג כתוצאה מאיחורו... למה זה יותר גדול בעיני, כי את לב הארי של רבי חיים אי אפשר לחקות, אולם את הדברים הקטנים יכול כל אחד ללמוד. להרגיש את הזהירות שנדרשת בבין אדם לחברו, ודרך סולם זה אפשר להגיע למדרגות גבוהות.

שימת לב בזהירות בכבוד הבריות, ואפילו בדברים דקים,

שימת לב לדברים קטנים

שכח לשלוח לכלה. הוא העיר על כך בעדינות לחתן, וכשהחתן נתן לילד שיעביר לכלה, לחש לו רבינו, תאמר לכלה שהחתן שלח לה את זה.

תמיד שם לב לכבודם של ילדים קטנים, והיה דואג במיוחד שלא יצטערו, תלמידים שנכנסו למעונו עם ילדיהם הקטנים זכו למתת ידה של הרבנית תליט"א, ממתק או סוכריה. מטבע הדברים תלמידים שיושבים בצל רבם הנערץ, הם נרגשים ולא תמיד זוכרים לפתוח לילד את הממתק. רבינו היה ממתין ולא ממשיך בדיבורו עם האבא, עד שהממתק יפתח ויהיה בהישג ידו של הילד, כדי שלא יצטרך לחכות. אחד התלמידים סיפר שכאשר בא עם בנו לתספורת החלאק'ה, היתה איתו בתו הקטנה והיא נשארה הרחק ליד דלת הכניסה. אחרי שרבינו גזר לו ובירכו, ביקש לקרוא לילדה הקטנה, שאל לשמה ובירכה. אותו אברך התפלא. החדר היה מלא אנשים, וא"כ איך שם לב שבקצה החדר השארתי את בת.

(מתוך הספר ובכל נפשך)

נכנס אברך מבני הישיבה למעונו, וסיפר לרבינו שכאשר הגיע לביתו עשה חשבון ושם לב שבדמי החלוקה החודשיים קיבל אלף שקל שלא הגיעו לו, לכן הוא בא להחזירם. רבינו אמר לו שישאיר את הכסף אצלו. וטען: "מן הסתם, כשבת הביתה התברר שקיבלת אלף שקל מיותרים אשתך שמחה, אולי תוכל עכשיו לקנות דבר שרצתה ואין לה כסף ועכשיו תוכל לקנות אותו, עכשיו כשתיגע הביתה ותאמר שלקחתי את הכסף בחזרה היא תצטער, לכן השאר זאת לעצמך".

פעם השתתף בחתונה ולפתע קם ממקומו וניגש אל תוך הקהל, הוא ניגש לסבא של החתן וקרא לו הצידה. ואמר לו, דומני שבחופה ראיתי שקיבלת ברכה, אם כן, אתה מן הסתם הסבא, למה אינך יושב בשולחן הכבוד? התברר שהמזרח היה מלא ורבינו היה היחיד ששם לב, שלא נשאר לסבא מקום. הוא ביקש ממאן דהו שיביא כסא וסידר לסבא מקום בשולחן הכבוד.

בחתונה אחת שם לב שכאשר החתן פרס את החלה הגדולה

המצב הבטחוני בארץ אינו יציב, ומידי פעם אנחנו מקבלים תזכורות כואבות על מידת הפראיות של ישמעאל...

והיהודי שיצא מאוששוין כשעל ידו מוטבעים 2 מספרים | אין עוד מלבדו!

איש ישראל יוצא למלחמת מצוה, עליו לשים מבטחו ב"מקוה ישראל ומושיעו בעת צרה".

מדוע בחר הרמב"ם לכתוב את ה' יתברך דוקא בכינוי 'מקוה' בעת מלחמה?

אלא, שכשם שבמקוה חייב האדם להכניס את כל גופו לתוכו בכדי להטהר, ואם יוצאת אפילו שערה קטנה לא עלתה לו הטבילה - כך צריך להכנס למקוה הבטחון של הקב"ה באופן מוחלט, ולקוות רק אליו.

אם נחדד את הידיעה הזו אצלנו, אנו מובטחים מרבי חיים מוולוז'ין זצ"ל בהבטחה הנפלאה שכתב בספרו "נפש החיים", שהבוטח בה' באופן מוחלט מתוך ידיעה שאיש לא יכול להרע לו אם לא שנגזר כך משמים, תחפוף עליו שמירה עליונה.

את משה רבנו ניסו לדקור בצווארו, אך הקב"ה עשה לו נס וצווארו הפך לשיש, וגם כל אדם יכול לזכות לכך, אם רק יתחזק בבטחון מוחלט ברבנו של עולם.

ברגע שאנחנו מייחסים כח לנשק שהישמעאלי אוחז בידו וסבורים שיש לו יכולת להרוג, אנו נותנים לו במו ידינו את הכח להרע.

רבי יהושע בן חנניה הקשה: "וכי יש ערוגת סכינים?" משום

כיצד להתמודד עם חרב ישמעאל

והוא יהיה פרא אדם ידו בכל ויד כל בו (טז, יב)

המצב הבטחוני בארץ אינו יציב, ומידי פעם אנחנו מקבלים תזכורות כואבות על מידת הפראיות של ישמעאל, הבאה לידי ביטוי בפיגועים קשים ומרים.

וכיצד מנסה הקב"ה באמצעותם את ישראל?

הגמרא (סנהדרין צז ע"ב) אומרת: "כלו כל הקיצין ואין הדבר תלוי אלא בתשובה". בדבריה קובעת הגמרא, שהגאולה העתידית תבוא רק כאשר רוב העם יחזור בתשובה. אם העם לא יתעורר כאשר הוא שרוי בטובה ונחת, מוכרח יהיה לבוא מצב של צרות והסתר הפנים המתואר בפירוט רב בשירת האזינו, ובסוף התהליך יקוים בנו הפסוק: "ואפס עצור ועזוב" (דברים לב, לו), דהיינו שלא יוותרו עוד יהודים הרחוקים מה' יתברך. גם בינינו ישנם שצריכים להתחבר מחדש לקב"ה, והוא יתברך עיניו משוטטות בכל הארץ ויודע את מי צריך להחזיר בתשובה, ומי צריך חלילה לאבד את הבטחון בכל אשר לו, בכדי שישבו לאביו שבשמים.

מקוה ישראל ומושיעו

הרמב"ם בהלכות מלכים (פרק ז הלכה טו) פוסק, שכאשר

נערכה הסלקציה הנודעת לשמצה על ידי ד"ר מנגלה ימ"ש, והוא נשלח לצד ימין אל הנידונים לחיים, כאשר מי שנשלח לצד שמאל, הופנה באופן מיידי לתאי הגזים.

תוקפה של ההפניה לצד ימין היה מוגבל בזמן, מכיון שמידי תקופה נערכה סלקציה חוזרת בין האסירים, ובה הופנו ה'מוזלמנים' לתאי הגזים, אך בסלקציות אלה לא היתה הפרדה ברורה בין הנשלחים לימין ולשמאל כמו בסלקציה בקבלה למחנה.

באחת מן הסלקציות הוא נשלח לצד שמאל, אך הוא חשב לעצמו שאין לו מה להפסיד מלנסות להתגנב לצד הימני, שהרי לא ניתן להורגו פעמיים ומקסימום אם יתפסו אותו הוא ימות, ואכן הוא הצליח להתגנב אל בין האנשים שעמדו בצד הימני.

לרוע המזל הבחין עוזרו של מנגלה בתרמית, והוא תפס בו והוליכו אל אדונו בכדי שיחרוץ את דינו. המצב היה נראה אבוד לחלוטין, אך הנער התחזק בבטחון בה' ושינן לעצמו שוב ושוב את דברי רבי חיים מוולוז'ין על כך שאדם המתחזק בבטחונו בה', אין איש יכול להרע לו. לא היה זה קל כלל, משום שנדמה היה שמפתח החיים באושיץ נמצא ביד מנגלה וברצותו הוא ממית ומחיה, ואת האחד שולח ימינה ואת רעהו שמאלה. ובכל זאת הוא התחזק בבטחון בצור העולמים, ובכך שאם הקב"ה חפץ שהוא ישאר בחיים, אין מעצור לפניו מלהושיעו.

כאשר הובא לפני מנגלה, אמד אותו הרוצח במבטו מראשו ועד רגליו, ובאורח פלא אמר: "הבחור צודק, עליו להשלח לצד ימין". וכאן קרה דבר תקדימי בתולדות אושיץ: מכיון שהוא כבר נשלח למיתה, מחקו הגרמנים את מספרו מרשימת החיים, והיות והם הקפידו מאד על הרישומים, היה צורך לקעקע בזרועו מספר חדש.

כאשר בודקים ב'יד ושם' ובכל הארכיונים על פי המספר המחוק, מופיע שמו כאחד מן הנספים. היהודי הזה אכן נולד מחדש, בכח האמונה ש'אין עוד מלבדו'.

בשבוע שלפני מלחמת ששת הימים, היתה בארץ התעוררות עצומה לתשובה מפני שכולם הבינו שאין לנו כל סיכוי בדרך הטבע לשרוד מול כל הקמים להשמידנו. נקוה שגם בימינו הדברים יובילו את עם ישראל להבנה שאין עוד מלבדו, ולחזרה בתשובה שלמה לקראת קבלת פני משיח צדקנו.

(רבי מנשה ישראל רייזמן שליט"א - דורש טוב בראשית)

שלעשו וישמעאל אין זכות קיום בדרך הטבע, וכל בריאתם ומציאותם בעולם היא רק בכדי להוות כשוט המתנופף מעל עם ישראל ומחזירם למוטב. כשתתנפץ באופן סופי האלילות של "כוחי ועוצם ידי" - ייעלמו גם הבעיות הבטחוניות, וברוך ה' אנחנו כבר קרבים והולכים ליום הזה.

לא להסיח את הדעת מהבטחון בה'

כשאדם מחובר לה' יתברך - אין כח בעולם שיוכל להזיק לו. ואסור להסיח את הדעת מכך.

בימי מלחמת העולם השניה, החליט הרב מבריסק צ"ל לצאת עם בני משפחתו מהעיר ורשה, בעת שכל הדרכים היו בחזקת סכנה מחמת הנאצים שבלשו אחרי יהודים נמלטים להורגם.

בטרם עלו על העגלה, פנה הרב אל בניו ואמר להם: "אנו יוצאים לדרך מסוכנת מאד. ישנה עצה אחת ויחידה שבאמצעותה נוכל לעבור אותה בבטחה: אם נשוב ונשנן במהלך כל הדרך את דברי רבי חיים וולוז'ינר, שכשאדם מתחזק בבטחונו בה' יתברך באופן מוחלט, לא יוכל איש להזיק לו".

במהלך הנסיעה חלפה העגלה על פני מחסומים רבים של הצבא הגרמני, ולמרבה ההפתעה איש לא עצר אותה. והנה כאשר הגיעה העגלה לאחד מן המחסומים, עצרו אותה לפתע החיילים וביקשו מיושביה לרדת לביקורת. אחד הבנים ירד מהעגלה, ואחריו ירד הרב מבריסק. כאשר ראו החיילים את דמותו של הרב, הם שינו את דעתם וציוו על הרב ובנו לחזור לעגלה ולהמשיך בנסיעה.

כאשר המשיכה העגלה בנסיעתה, פנה הרב מבריסק לבנו ואמר לו: "כנראה שהסחת את דעתך לרגע מדברי ר' חיים וולוז'ינר, כי אם לא כן, לא היו הגרמנים עוצרים אותנו אף לא פעם אחת".

האיש שיצא מאושוויץ עם שני מספרים

סבה של אשתי היה מילדי אושוויץ. הוא יצא מהמחנה כאשר על ידו השמאלית מקועקעים שני מספרים, כאשר על אחד מהמספרים מופיע קו כסימן לכך שהוא מחוק, ולצידו מספר נוסף. זהו דבר מוזר מאד, מכיון שבדרך כלל הניצולים נושאים על ידם מספר אחד בלבד.

פעם שאלתי אותו לפרש הדבר, והוא סיפר לי דבר מדהים: בהיותו בן שלוש-עשרה הוא נשלח לאושוויץ, ומיד עם הגעתו

האזינו לתוכנית 'הפותח בכל יום' בקו השיעורים של דרשו
כל הכתבות והתוכן משודרים להאזנה מדי יום מפי הרב אברהם פוקס
077-2222-666 שלוחה 31

סגולת החוט מקבר רחל - דווקא חוט אדום?

5 דברים שאולי לא ידעת על קבר רחל אמנו

יצאו ארבע לשונות ברזל מכל צד כמו דלתות רב בריח של ימינו. סגולות מופלאות יוחסו גם למפתח המיוחד של קבר רחל. כל אימת שנתקף אדם במחלה חשוכת מרפא היו מניחים את המפתח למראשותיו כסגולה בדוקה לרפואה מהירה (ארץ חמדה).

4. סגולת החוט מקבר רחל - דווקא חוט אדום, או גם לבן?

סגולה ידועה לזש"ק היא לקחת חוט אדום ולהקיף בו את מצבת רחל אמנו ז' פעמים ואחר כך ללבושו סביב היד או הצוואר. יש שעוררו על סגולה זו, וביניהם מרן הגרש"ז אויערבאך, כפי שהובא בשמו בספר 'חכו ממתקים' (ח"א עמוד רפא) שלא להקיף ולשאת חוט אדום, כי יש בזה משום דרכי האמורי. ובאמת במקור סגולה זו, שהוא מהרה"ק ה'ישמח ישראל' מאלכסנדר זי"ע, לא נזכר חוט אדום דווקא, וכפי הנראה התערבבו כאן שני דברים - חוט אדום, שהוא סגולה נגד עין הרע, ובוה יש חשש דרכי האמורי, כפי שדנו בהרבה ספרים; וחוט שהקיפו בו את קבר רחל, שיכול להיות גם חוט לבן (כן העיר הרב לוי פריינד בקובץ אור ישראל מאנסי שנה ז גיליון ב). ואכן בקונטרס 'ותפקדנו' הביא בשם הגר"צ מוצפי שליט"א סגולה זו בחוט לבן.

5. סגולה לא רק ללידה, אלא גם לרפואה ועוד

סגולת החוט מקבר רחל מועילה גם לרפואה ועוד, כמו שהביא בספר 'הקטן והלכותיו': "שמעתי לפני שנים מזקני הגה"צ רבי משה אהרן שטרן זצ"ל שקיבל מזקני ירושלים סגולה לחולה וכדו', ליקח חוט אדום ולהקיפו ז' פעמים סביב קבר רחל ואח"כ ילבשנו החולה על צווארו. וזקני עצמו עשה כן בשביל חולה וראו נפלאות". וייתכן שטעם סגולה זו הוא, משום שרחל אמנו נצטערה בלידת בנים, וממילא כל מה שקשור לשמירתם וגידולם של הבנים הוא גם כן בכלל סגולה זו (הרב לוי פריינד, קובץ 'אור ישראל' שם).

1. מדוע הערבים אינם מפריעים לנו להתפלל בקבר רחל?

בספר 'שאלי שלום ירושלים' (לרבי משה נחמיה כהניו, הרב דחאסלאוויץ') הביא, שדבר מעניין הוא שהשאייר לנו שריד את קבר רחל, וכל אחד יכול לבוא שם לבכות ולהתפלל באין מונע ובאין פוצה פה ומצפצף, וגם הערביים אינם מפריעים לנו, שלא נמצא כן בכל קבר שהערביים מפריעים מלגשת. ואולי גם זה היה מכוונת יעקב אבינו ע"ה בקברו אותה על אם הדרך ולא הוליכה לבית לחם, כי ברוח קדשו צפה מראשית אחרית, והציל לנו על ידי זה את קברה להיות לנו לאחוזת נחלה בימי גלותינו כיום הזה וגם קרוב לומר, כי הוא מנבואת ירמיה הנביא 'קול ברמה נשמע רחל מבכה על בניה וכו' - דווקא רחל, 'כי יש שכר לפעולתך', רצה לומר, מידה כנגד מידה על שלא התקנאה באחותה לאה, והיתה צנועה, לא יתקנאו בנו הישמעאלים שהיא אמנו וקברה מוצנע מהם וגלוי לפנינו (הגרי"מ שטרן שליט"א, ארץ חמדה).

2. הנס שאירע עם האבן שעל המצבה

הנוסע רבי בנימין מטודילה הביא, שהיה בקבר רחל וכתב שעל הקבר יש אחת עשרה אבנים כנגד אחד עשר שבטים. והוא מוסיף נופך משלו, מכיון שעדיין לא נולד בנימין אלא בצאת נפשה, לכן אין שם אבן כנגדו. ובסיבוב ר' פתחיה הובא, שעל י"א האבנים יש אבן גדולה מאד, והיא של יעקב אבינו, והכמרים לקחוה לבנין ע"ז ולמחר ראוה על הקבר כאשר בתחילה. כן עשו כמה פעמים עד שנמנעו מלקחתה עוד. וסיפור זה היה לפני יותר מאלף שנים (ארץ חמדה).

3. המפתח הפלאי שהכין ר' זלמן בסן הירושלמי

מפתח מיוחד היה לשער של קבר רחל, שהותקן בידי ר' זלמן בסן הירושלמי, שהכין מנעול סודי מיוחד שע"י סגירת המנעול

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

אחר הצהריים חזרתי הביתה ומהקהילה חיכתה לי הודעה בתא הקולי: "החלטנו שאין טעם להמשיך במכרז יותר, הקהל הצביע פה אחד"

הקב"ה מראה לאדם: עם כל ההשתדלות שאתה עושה אתה תלוי רק בי בלבד!

באור', כל הכסף שהושקע התנדף לאן שהוא. והתברר שאת יתר ההוצאות אצטרך לשלם בקרוב. ובדיוק אז, כשכבר הייתי בעל חוב והחתונה קרבה, וכשאני לא מצליח לעמוד בהתחייבויות, אז סיפר לי חבר על המכרז שהוציא בית כנסת גדול הממשיך לקהילה גדולה ועשירה, בעיר רחוקה לחיפוש אחרי חזן לתקופת החגים. אמנם כאמור לא רציתי כלל לעזוב את תפקידים בתלמוד תורה ואיני מתכוון לעזוב בזמן שיש לי אירועים וממילא אין לי שום כוונה להוציא את כל המשפחה ממסלול החיים.

אבל כשהדבר נשמע הגיוני יותר לעזוב רק לתקופת החגים, זה כבר היה פיתוי גדול מידי והחלטתי להירשם.

התנאים היו פשוטים: במשך כמה חודשים הוזמנו החזנים שנרשמו למכרז, להגיע כל אחד לשבת אחת, ולהוכיח קבל עם ועדה את יכולותיו. הקהל השומע היה אמור להקשיב, להצביע ולהחליט מי מהם יקבל את המשורה לכל חודש החגים.

לא היה לי הרבה מה להפסיד חוץ ממחירו של כרטיס טיסה סביר לעומת ההכנסה שהוא יכול להביא. הבעיה שלי הייתה יותר בחומר שנדרשתי להכין, בניתי תפריט לתפילות שבת עם פרטואר נרחב של כל החזנים הידועים, כתבתי תווים ליצירות והתאמתי אותן לעבודת מקהלה קוליות, ייחדתי תשומת לב מיוחדת לשירתם של קולות הסופראן, האלט, הטנור והבאס שבאין תזמורת ירכיבו בקולותיהם את היצירות.

עמלתי לילות ארוכים על כתיבת התווים למערכת הקולות המרכיבה את המקהלה, עד ליצירת הפרטיטורה המתאימה. וכך, מצויד בהשתדלות שנעשתה מתוך עמל רב, ובתפילות מעומק הלב, יצאתי אל אותה ארץ לשבת שנקבעה למבחן שלי. כשביד אחד אחזתי את התיק האישי לבגדי השבת ובידי השניה תיק נוסף, ובו הפרטיטורות היקרות מפז, הגעתי לאחרי כמה שעות טיסה, בבוקרו של יום שישי לנמל התעופה. עצרתי מונית, והוריתי לנהג לאן לנסוע. לאחר ששילמתי לנהג את כספו והתחלתי ללכת לכוון הכתובת ששם אתארח בשבת, גיליתי לפתע שהתיק החשוב ביותר שהחזקתי כל הדרך ביד נשאר במונית ואני אבדתי אותה ואת הפרטיטורות היקרות...

הלכתי לבית הכנסת כאוב ומרוקן, מה אשר עכשיו עם מקהלה שלא הכרתי, לא התאמנתי ואין לי מושג אפילו מה הם יודעים לשיר?! בשערי בית הכנסת קידמו אותי ראשי הקהל בשמחה, הם

עשרים שנה חייתי חיי שלווה יחסית. במשך למעלה מעשור חינכתי בתלמוד תורה גדול, ואותן שנים של עבודה קשה, הניבו פירות בשלים ויפים של מאות תלמידים, שדרבנו אותי להמשיך בתפקיד החשוב שנתן לי הקב"ה. ומאות מכתבי התודה שאני מקבל מידי שנה, ההזמנות לבר המצוות של התלמידים שאותם אני כבר לא מלמד, וכיום גם ההזמנות לחתונות יכולים להעיד יותר מאלף עדים כי עשיתי את עבודתי נאמנה, וכי יש מי שמרגיש וחש ומכיר טובה.

משכורתי כמחנך כבר לא הספיקה לצרכי המשפחה הגדלים, אך לא עלה בדעתי ולו לרגע אחד לחפש עבודה אחרת. החינוך היה תמיד בראש מעיני ולא הייתי מחליף עבודה בטורי חשבונות למשל, בעבודה עם נשמות, דבר ששווה יותר מכסף.

לאחר מחשבה רבה, עלה בדעתי רעיון לנסות לחפש פרנסה בתחום אחר בתחום התחביב שרכשתי מימי נעורי תחום המוזיקה כילד, הייתי מקשיב לשירים הישנים ולפרקי החזנות של החזנים המפורסמים ביותר. עקבתי אחרי כל שיר שיוצא, חסכתי כסף כדי לקנות תקליטים, וכשתחום הטייפ הביתי התפתח השקעתי את כל דמי הבר מצוה, דמי החנוכה וכל פרוטה נוספת שהיתה לי בקניית טייפ קצת יותר משוכלל, כדי לשמוע וגם להקליט את עצמי. כבר ידעתי 'להתחזן' לא רע וחייתי חזנים ידועים בכישרון לא מבוטל.

כך במשך שנים שימחתי בקולי בהזדמנויות רבות, ואף פעם לא סירבתי לבוא לשמחות על תקן של זמר, חזן או סתם מישהו שיעשה שמח. במהלך השנים הללו התמקצעתי בנושא, למדתי לקרוא ולכתוב תווים, השתלמתי בניצוח, אך אף פעם לא חשבתי לעשות מהתחביב מקצוע. עד שכאמור הגיע הרגע שבו נזקקתי להכנסה נוספת, והחלטתי להרוויח את הכסף בצורה הכי מהנה וטובה שאני מכיר ופשוט לשיר, אך הפעם כבר לא בחינם.

צד נוסף שנפתח היה חזנות אמיתית בבתי כנסת. לא רציתי לעזוב את בית הכנסת הותיק שלי, אבל בחגים, עת הוזמנתי לבית כנסת להיות חזן בתשלום יפה לא סירבתי. בזכות הכנסה זו הצלחנו לגמור את החודש ואפילו לחסוך לא מעט.

לאחר שנים של חיסכון דולר לדולר, גיליתי כי אני עומד לפני נישואיה של בכורתי, והדירה שאותה הבטחתי שולמה רק בחלקה הקטן, כי את רוב כספי החסכונות השקעתי ב'מגדלים פורחים

שהיו לי בחיי. שרתי מכל הלב, והקהל היה שותף מלא לשירת התפילות ושר גם הוא בשמחה ובכל הכח. ניתן היה לראות שהם הנהנים, מתעלים ומתרגשים, ואילו לא ידעתי שאיבדתי את הצ'אנס להרויח מקהל זה סכום מכובד ביותר, ניתן היה לומר שהשבת היתה אחת המוצלחות ביותר שהיו לי אי פעם.

לחצתי עשרות ידיים באותו מוצאי שבת, חייכתי מכל הלב, כבר השלמתי עם ההפסד והשתדלתי להתגבר על טעם ההחמצה, בידיעה שהקב"ה גלגל אותי למקום זה כדי שעשרות יהודים ייהנו מאוד, וגם זו זכות גדולה. חייכתי אליהם וידעתי שזו הפעם האחרונה שאני רואה את האנשים היקרים הללו, עוד באותו לילה אעלה על טיסה ואשכח מסיפור זה לתמיד.

ססתי לארץ. הגעתי הביתה לפנות בוקר, ובשעה שמונה התייצבתי לעבודת חיי בתלמוד תורה. אחר הצהריים חזרתי הביתה ומהקהילה אותה עזבתי בליל אמש, חיכתה לי הודעה בתא הקולי: "החלטנו שאין טעם להמשיך במכרו יותר, הקהל הצביע פה אחד, ומבקש לראותך בחגים אצלנו. צלצל לקבלת פרטים".

נמצאנו למדים, שהקב"ה מראה לאדם, עם כל ההשתדלות שאתה עושה אתה תלוי רק בי בלבד!

(הרב צבי נקר - האמנתי כי אדבר)

חיכו לשבת מענגת, עדיין לא ידעו את מה שקרה. חשתי חולשה גופנית ונפשית כפי שלא חשתי מעודי. הכישלון היה רשום מולי, ועוגמת נפש של הקהל הגדול גם היתה צפויה כבר.

ואז ברגע חסר כל תקווה ומצב רוח נזכרתי ששבת היום ועת לשמוח, והפרטיטורות? והמקהלה? והפרנסה? מי שדאג לי עד היום ידאג הלאה איתן ובלעדיהן. אני לא צריך לתת לריבוננו של עולם עצות ורעיונות כיצד לסדר את פרנסתי. אולי לא זו הדרך שבה ריבון העולמים רוצה שארוויח? אולי תפקיד החזן עם המשכורת השמנה מגיע דווקא למישהו אחר ולכן איבדתי את הפרטיטורה היקרה? עלי רק לדאוג שהקהל ייחנה מהתפילה ושהשבת תהיה שבת מרוממת ושמחה ככל שזה תלוי בי, שאר העניינים לא נתונים בידי.

החלטתי שאעשה מה שהייתי עושה בכל מקום שבו היו מזמינים אותי לשיר עם מקהלה שאיני מכיר, ואעשה זאת כמובן על הצד הטוב ביותר שאני יכול. כך בתפילות ערבית של ליל שבת, כך בשחרית של שבת ובמוסף, במנחה, בסעודה שלישית ועד להבדלה כל בית הכנסת רעד מקולות השירה. כאיש אחד בלב אחד שרו כולם.

לולי ידעתי כי מאחורי השירה המרוממת הזו מסתתר סיפור עצוב, הייתי יכול לומר שזו היתה אחת השבתות היפות ביותר

"יעקב, אל תשאל!!! פרצה שריפה במתחם פחי האש של המלון! מכבי האש חוששים שהאש תגיע לחדר הגז ואל המלון כולו!"

"בזכותך זכיתי להבין מהי 'שביתה' אמיתית, ומה הוא 'ביטחון' אמיתי. ברוך ה' זכינו לשמור את השבת והשבת שמורה עלינו"

יעקב פלד, הוא בעל מלון גדול ומיוחד הממוקם על אחד מחופי הארץ. המלון קנה לו שם יוקרתי, כך שרק בעלי יכולת גבוהה, יכולים להרשות לעצמם להתענג בפאר והדר של מלון זה. אך כמובן, שניהול מלון מסוג זה דורש מאמץ גופני ונפשי כאחד שכן יש לשים לב עד לפרטים הקטנים והשוליים ביותר.

יום אחד, החליט יעקב כי הוא חייב לקחת פסק זמן ולנפוש יחד עם בני משפחתו, לפחות ל"סוף שבוע". דבר אחד היה ברור לו, אם הוא רוצה חופשה אמיתית, הוא לא יכול לנפוש במלון שלו שכן העבודה והטרדות ימשיכו ללוות אותו... לכן הוא הזמין חדרים ב'צימר' מרוחק בצפון הארץ. לפני שיעקב נסע הוא דאג להדריך את סגנו, יוסי, בכל הפרטים הקטנים וביקש ממנו לא להתקשר אליו בשום נושא שבעולם כי הוא רוצה להרגיש חופש אמיתי ללא טרדות המלון.

שמח וטוב לב יצא יעקב עם משפחתו לצפון. תוך כדי שהם מתכוונים להכנות השבת מצלצל הפלאפון. יעקב פלד, הוא בעל מלון גדול ומיוחד הממוקם על אחד מחופי הארץ. יכולים להרשות לעצמם להתענג בפאר והדר של מלון זה. אך כמובן, שניהול מלון מסוג זה דורש מאמץ גופני ונפשי כאחד שכן יש לשים לב עד לפרטים הקטנים והשוליים ביותר. יום אחד, החליט יעקב כי הוא חייב לקחת פסק זמן ולנפוש יחד עם בני משפחתו, לפחות ל"סוף שבוע". דבר אחד היה ברור לו, אם הוא רוצה חופשה אמיתית, הוא לא יכול לנפוש במלון שלו שכן העבודה והטרדות ימשיכו ללוות אותו... לכן הוא הזמין חדרים ב'צימר' מרוחק בצפון הארץ. לפני שיעקב נסע הוא דאג להדריך את סגנו, יוסי, בכל הפרטים הקטנים וביקש ממנו לא להתקשר אליו בשום נושא שבעולם כי הוא רוצה להרגיש חופש אמיתי ללא טרדות המלון.

השיחה נותקה, ויעקב לא ידע את נפשו. הוא נשאר מהשיחה חרד, מבולבל ומתות. חוץ מהחשש לחיי אורחי המלון כמובן,

כך במשך כל השבת הדחיק יעקב את מחשבותיו, למרות שנתקל בשאלות ורמזים מבני משפחתו על עסקי המלון אך הוא סירב להתייחס ורק אמר להם, "שבת". כמובן שאין לתאר את גודל הניסיון של יעקב במצב שכזה, כי סוף סוף גם לו לא היה קל, אך ככל שהשעות עברו הוא הרגיש מין טעם מתיקות של רגיעות. באמת הצליח להתנתק מהכל, שבת כזו לא הרגיש מעולם, מין שלוה פנימית וביטחון בה, מה שיהיה יהיה, הרי גם זו לטובה. לאחר תפילת ערבית של מוצאי שבת, יעקב נשאר עוד כמה דקות בבית הכנסת, כדי לזכות בעוד כמה רגעים אחרונים של שבת מתוקה שכזו, בה זכה לעמוד בניסיון שהעמידו לו משמים. הוא אכן הצליח לשמור את השבת כהלכתה. כשחזר מבית הכנסת, כבר יוסי היה על הקו:

"יעקב, שבוע טוב באמת! היה נס גדול! הכבאים הצליחו להשתלט במהירות על השריפה הגדולה והנזק מזערי, רק מכולות האשפה נשרפו! בטח הרסתי לך את כל השבת, אני מצטער, הייתי חייב לעדכן אותך ולהתייעץ אתך מה לעשות".
"לא, דווקא בזכותך זכיתי להבין מהי 'שביתה' אמיתית, ומה הוא 'ביטחון' אמיתי. ברוך ה' זכינו לשמור את השבת והשבת שמרה עלינו".

(הסופר הרב צבי נקר)

היה לו חשש על מלוננו המפואר בו השקיע את רוב שנותיו, כספו ומרצו, כעת - עומד בסכנה... והוא אפילו לא יכול להתעדכן מה המצב, כי השבת נכנסה. איך כל זה קרה? הלוואי שלא יהיו אבדות בנפש... אם אחד מהעובדים התרשל וזרק סיגריה בוערת לאשפה זו רשלנות והביטוח לא יכיר כלל בשריפה כנזק.

יעקב התלבש לכבוד שבת ואז נזכר בפירושו של רש"י על הפסוק: "ששת ימים תעבוד ועשית כל מלאכתך" - כשתבוא שבת, יהא בעיניך כאילו כל מלאכתך עשויה, שלא תהרהר אחר מלאכה.

יעקב החליט כי השבת הגיעה ויש לו ציווי מהבורא לשבות ולשכוח מהכל וכן יעשה ויהי מה, שהרי גם ככה לא יוכל להועיל כלום אם ישקע במחשבות ודאגות. אסור לו להחמיץ את החופשה הכפולה שלו - חופשה שנתן לו הקב"ה וחופשה שנתן לעצמו מטרדות המלון.

"אבא... מה אתה חושב שקורה שם כעת? מה יהיה על המלון? כמה יעלה לשפץ נזק כזה, לדעתך?"

"עכשיו שבת! לא מדברים על דברי חול, עלינו רק להתפלל שהכל יסתדר על הצד הטוב ביותר".

קבלת שבת החלה, "בואי כלה בואי כלה שבת מלכתא" מקום מיוחד השארתי לך בליבי דווקא ביום שבת זה, חשב יעקב לעצמו

אל מול עיניהם של רועי לוט עמדה הרכושנות, הרצון להרבות נכסים, לעומת רועי אברהם שדאגו לחלק הנעלה יותר

"אל נא תהי מריבה"

אָנְחָנוּ. מדוע נקט אברהם בנימוק זה, כדי לשכנע את לוט להימנע מהמריבה?

כדי להבין זאת נתבונן בפסוק שלפניו, פסוק ו'. כתוב "וְלֹא נָשָׂא אֶתֶם הָאָרֶץ לְשֶׁבֶת יַחְדָּו כִּי הָיָה רְכוּשָׁם רָב". סיום הפסוק במילים "וְלֹא יָכְלוּ לְשֶׁבֶת יַחְדָּו" נראה מיותר, לכאורה יש בהם חזרה על תחילת הפסוק.

מבאר רש"י הירש, שהתורה באה ללמדנו שאילו היתה ביניהם התאמה אישית ויכלו לשבת ביחד, לא היו זקוקים למקומות מרעה נפרדים. בתחילה תיארה התורה את הבעיה שנבעה מהבדלי ההשקפה שביניהם, וכתבה: "וְלֹא נָשָׂא אֶתֶם הָאָרֶץ לְשֶׁבֶת יַחְדָּו". אל מול עיניהם של רועי לוט עמדה הרכושנות, הרצון להרבות נכסים עוד ועוד, לעומת רועי אברהם שדאגו לחלק הנעלה יותר. כתוצאה מכך, מוסיפה התורה את המילים "וְלֹא יָכְלוּ לְשֶׁבֶת יַחְדָּו", זו היתה התוצאה.

לאחר שהסתיים הרעב, חזר אברהם ממצרים, והתיישב בארץ ישראל. לאברהם היה רכוש רב, כפי שמעידה התורה, ובמקביל יושב לצידו גם לוט אחיינו, שגם לו היה רכוש. על ישיבתם המשותפת כותבת התורה "וְלֹא נָשָׂא אֶתֶם הָאָרֶץ לְשֶׁבֶת יַחְדָּו כִּי הָיָה רְכוּשָׁם רָב וְלֹא יָכְלוּ לְשֶׁבֶת יַחְדָּו" (יג, ו). בעקבות המריבה פונה אברהם ללוט אחיינו ואומר לו: "אל נא תהי מריבה ביני ובינך וביני רעי וביני רעיך כי אֲנִישִׁים אֲחִים אֲנַחְנוּ".

אל נא תהי מריבה ביני ובינך

יש להבין כמה דברים: א. התורה כותבת במפורש בפסוק ז: "וְיָהִי רֵיב בֵּין רְעֵי מִקְנֵה אֲבָרָם וּבֵין רְעֵי מִקְנֵה לוֹט", מדוע אברהם פונה ללוט ואומר "אל נא תהי מריבה ביני ובינך...?", וכי היתה ביניהם מריבה? הלא המריבה היתה בין הרועים שלהם? ב. מדוע היה חשוב לאברהם שלא תהיה מריבה ביניהם? ג. בניסיונות השכנוע למנוע את המריבה, מנמק אברהם: "כִּי אֲנִישִׁים אֲחִים

המריבה שבין רועי אברהם לרועי לוט

חז"ל אומרים במדרש רבה (מא, ו): "רבי עזריה בשם רבי יהודה בן רבי סימון אמר: כשם שהיה ריב בין רועי אברם ובין רועי לוט, כך היה ריב בין אברם ללוט, הדא הוא דכתיב 'וַיֵּאמֶר אַבְרָם אֶל לוֹט אֶל נָא תְּהִי מְרִיבָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ'..." . לאחר שהחלה המריבה, היה חשוב לאברהם למנוע ממנה מלהתפשט ולהתרחב, ועל כן פנה ללוט. מנגד, יש דעות בפרשנים, הסוברות שבין אברהם ללוט לא היתה מריבה, אלא רק חילוקי דעות בנושאי אמונה. אברהם פנה ללוט ואמר לו 'אֶל נָא תְּהִי מְרִיבָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ', כאומר: למה יהיה ריב ביני ובינך על הדעות? שהרי 'וַיְבִין רְעִי וַיְבִין רְעִי', הריב עלול להשפיע גם על הרועים לדעת הספורנו לא היתה ביניהם מריבה, אלא כאמור רק בין הרועים. בדבריו אלו רצה אברהם למנוע אפשרות של מריבה בעתיד, שמריבת הרועים עלולה להגיע גם למריבה ביניהם, ולכן אמר בלשון עתיד "אֶל נָא תְּהִי מְרִיבָה".

מדוע היה חשוב לאברהם שלא תהיה מריבה?

אברהם חשש שאם המריבה בין הרועים לא תיפסק, היא תביא בסוף לידי מריבה בינו לבין לוט, כך מבאר הרד"ק, ולכן היה חשוב לו לגדוע אותה באיבה. בקרב הראשונים רווחו דעות, שהיה חשוב לו למנוע את המריבה מסיבות חיצוניות. לדעת הרמב"ן אברהם חשש שאם יריבו, העמים שישבו באותה עת בארץ כנען, ישמעו על כך ויווכחו שיש להם מקנה רב וכתוצאה מכך יגרשו אותם מארצם, ויתכן אף שילחמו בהם ויהרגו אותם. ולפי בכור שור אברהם חשש שאם תהיה מריבה בינו לבין לוט, היא תשפיע על תדמיתו לרעה, שיהיו שיסיקו מכך שאם אינו מסתדר עם אחיינו, וכנראה שלא יוכל להסתדר עם אחרים.

נימוקו של אברהם 'כי אֲנָשִׁים אֲחִים אֲנִי'

נותר לנו לבאר מדוע נקט אברהם בנימוק 'כי אֲנָשִׁים אֲחִים אֲנִי' כדי לשכנע את לוט להימנע מהמריבה. אמנם בפשוט ניתן להביא את דברי חז"ל שאומרים: "שהיה קלסתר פניו דומה לו" (מדרש רבה מא, ו).

בקרב האחרונים רווחת הדעה שפניית אברהם ללוט מאד אפיינה את מידותיו, של התרחקות ממחלוקת. אלשיך כותב שאברהם פנה אל לוט ואמר "כי אֲנָשִׁים אֲחִים אֲנִי", כלומר ראוי שישאו קל וחומר מהכנעני והפריזי שאינם אחים (=קרובי משפחה), אלא רק שתי אומות שונות ונפרדות, ואף על פי כן שוררת ביניהם אחדות.

ומוסיף המלבי"ם שלוט החל להתרחק מהנהגותיו של אברהם וגרם בכך לפירוד ביניהם. מערכת היחסים ביניהם נהיתה רגישה מאד, משום שאנשים זרים יכולים למחול זה לזה על נזקי שכנים, אולם אם יש ביניהם שנאה, הרי שהמריבה תהיה כמעט בלתי נמנעת. אברהם פנה ללוט וקשר את המריבה לסיבה - מצד 'אֲנָשִׁים אֲחִים אֲנִי', שדרכם של קרובי משפחה לגור בשכנות, אילו היו אנשים זרים, היו נפרדים זה מזה.

ממאמציו אלו של אברהם, למנוע מחלוקת ומריבה, גם עם אחיינו שסר מדרכו, עלינו ללמוד על מערכת היחסים בין איש לרעהו, ובפרט בעת הזו. יתן הקב"ה שהאחדות תגרום לחיבור בין הלבבות, ויהיה בה לסגור ולהוסיף זכויות לעם ישראל.

הכותב: הרב חגי ולוסקי - מרצה ומחבר סדרת הספרים 'תורתך שאלתי' על התורה, רב המכר 'כי ישאלך' - על הגדה של פסח, 'מה שאלתך' - על מגילת אסתר.

לתגובות - 052-9453811 ; office@shaalti.co.il

דקה מתוקה - שישים שניות מרתקות על הדף היומי

מדוע היה צורך כל כך בקפיצת הדרך לאליעזר עבד אברהם?

קידושין דף ע"ד

ואבוא היום אל העין

בקטנה קדושין אם אביה מקבל עבורה את כסף הקדושין. ולפיכך, אם היה אליעזר מגיע לאחר מכן, בתואל - אביה של רבקה - היה כבר מת ולא היה יכול אליעזר לקדש או רבקה ליצחק, ולכן היה צריך לקפיצת הדרך - כדי שיספיק בתואל לקבל קדושין עבור רבקה בתו, ותהא מקודשת מדאוריתא.

[תפארת יהונתן]

פחותה מבת שלוש שנים ויום אחד

חז"ל (ב"ר נס יא) דרשו מהמילה "היום" - "היום יצאתי והיום באתי", דהיינו שהיתה לאליעזר קפיצת הדרך בבואו לבית רבקה. וצריך להבין מדוע היה צריך לזה? והנה ידוע שבאותו היום מת בתואל, וידוע שרבקה היתה בת שלוש באותו זמן, וכיון שהיתה בקטנה אי אפשר היה לקדש אותה מדאוריתא. אך נפסק שמועיל

כיצד ניתן להתענות תוך כדי אכילה?

לאכול ולשתות כדי שאהיה בריא וחזק לעבודת השם יתברך".
וכתבו ראשונים בשם הרשב"ד, שהמושך את ידו באמצע
אכילתו ממאכל שמתאווה לאוכלו, ועושה כן לכבוד הבורא, הרי
זה נחשב לסיגוף כעין תענית, ומכפר על עוונותיו; (ויש מרבותינו
שכינו סיגוף זה: 'תענית הרשב"ד').

[משנ"ב קע, מה; בו"מ דרשו, 35]

ההנהגה הישרה בענייני אכילה ושתיה היא - לאכול ולשתות
מתוך שמחה וטוב לבב, מאכלים ומשקאות המועילים לגוף, ולא
כאלו הערבים לפי שעה אך מזיקים לגוף. ואף כשנוהג בדרך זו,
צריך להזהר שלא להרבות באכילה ובשתיה, אלא לאכול ולשתות
רק במידה שיש בה כדי לחזק ולהברות את גופו שיהא מזומן
לעבודת השי"ת. ויש שנהגו לומר לפני האכילה: "הנני רוצה

אילו עבירות כרוכות באכילה מוגזמת?

שהרי דין בן סורר ומורה אינו אלא בימי הנערות - נוכל להקיש
מעצמנו ולהבין את גודל הגנאי של אכילה כזו; וכך נאמר במשלי:
"אַל תְּהִי בְּסִבְאֵי יַיִן בְּזִלְלֵי בֶשֶׂר לְמוֹ". ולדעת הרמב"ן, באכילה
כזו עלולים לעבור על מצות עשה: "דַּבֵּר אֶל כָּל עַדְתְּ בְּגִי יִשְׂרָאֵל
וְאִמְרַתְּ אֲלֵהֶם קְדָשִׁים תִּהְיוּ".

[משנ"ב קע, מה; בו"מ דרשו, 35]

כאמור, האדם צריך להימנע מריבוי אכילה ושתיה. ולדעת חלק
מהראשונים, ישנה מצות 'לא תעשה' מיוחדת לימי הנערות, שלא
לאכול ולשתות דרך זלילה וסביאה, שנאמר: "לא תאכלו על הַדָּם",
כלומר, לא תאכלו אכילה המביאה לשפוך דם, דהיינו, אכילת 'בן
סורר ומורה' - המכונה בתורה "זוֹלֵל וְסֹבֵא" - שהוא חייב עליה מיתה
ואם כי לאחר ימי הנערות אין חובת מיתה על אכילה כזו -

האם מותר לזרוק מיני מזונות ב'עליה לתורה'?

אף באופן שלא תמאס מאכילה.
ויש מהאחרונים שנראה מדבריהם, שמיני מזונות, כגון עוגות,
אין דינם כפת לענין זה; ויש שהחמיר בדבר, ולדעתו, אסור לזרוק
על חתן ב'עליה לתורה' מיני מזונות, כגון וופלים, אף אם הם
עטופים באופן שלאחר הזריקה ישארו בשלמותם ובנקיותם.

[שו"ע קעא, א, משנ"ב ה ר"י, ושעה"צ י; בו"מ דרשו, 8]

אין לעשות מעשה הגורם, או עשוי לגרום, לכך שמאכל ימאס
מאכילה. ולכן, אין להעביר כוס מלאה במשקה מעל מאכל,
מחשש שהמשקה ישפך עליו, וימאס מאכילה. וכמו כן, אין להניח
מאכל במקום בלתי נקי, או לזרוקו באופן שימאס מאכילה
ויתרה חשיבותה של הפת על כל המאכלים - שיש לנהוג בה
כבוד מיוחד, משום שעיקר חיות האדם ממנה, ולכן אין לזרוקה

* חכמינו ז"ל אמרו, שאדם השותה במהלך סעודתו, וסיים את המשקה שבכוסו, לא יניח את הכוס הריקה על השולחן. ולפי המנהג בזמננו, אין כל פגם בהנחת הכוס הריקה על השולחן.
* אורח אינו רשאי לתת מנה חשובה המוגשת לפניו לבני ביתו של המארח, מחשש שלא יהיה מספיק אוכל עבורו, ובעל הבית יתבייש בכך.
* תלמיד חכם לא ישב בסעודה יחד עם 'עם הארץ', ואף בסעודת מצוה. ואם יש בכך תועלת לחיזוק איזו מצוה, כגון בסעודה למען קרן צדקה מסוימת - מותר.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם מותר למכור תפילין על מנת לרכוש תפילין מהודרות יותר?

בחפץ שקדושתו שווה, אך מהודר יותר - ניתן להקל. וספרי קודש - בתנאים מסוימים מותר למוכרם לכל הדעות; ויש שכתב כי רצוי שלא למוכרם בכל אופן שהוא.

[משנ"ב קנג, סב, וביה"ל י, ד"ה ויש; בו"מ דרשו, 81-80]

חפצי קדושה השייכים לאדם פרטי, כגון תפילין ומזוזות - יש אומרים, שמותר למוכרם ולהשתמש בתמורתם לכל מטרה שהיא, ויש אומרים, שמותר למוכרם רק על מנת לרכוש בתמורתם חפץ שקדושתו חמורה יותר. ויש שכתב, שאם מוכרם כדי להחליפם

* תוכנית יומית מענייני דיומא
בהגשת הרב אברהם פוקס

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי
המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורים על הדף היומי
הירושלמי בעברית ובאידיש

* שיעורי משנה ברורה לפי
סדר דף היומי בהלכה

* שיעורים על הדף היומי ועל כל
הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי
תוס' על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666